

Resumé

Cílem předložené diplomové práce je zanalyzovat téma přímé demokracie v České republice, a to se zaměřením na lokální úroveň vládnutí. Právě možnosti bezprostředního zapojení občanů do správy obcí a tedy doplnění současného reprezentativního modelu jsou v posledních letech předmětem nejen odborných diskusí. Po úvodním slovu je práce strukturována do 5 kapitol, které jsou pro přehlednost dále členěny na podkapitoly. V závěru jsou shrnuty zjištěné poznatky i návrhy autorky týkající se možných budoucích podob místní přímé demokracie.

Úvodní kapitola představuje přímou demokracii z teoretického hlediska a její základní vymezení oproti demokracii zastupitelské. Dále obsahuje definici pěti nejuznávanějších forem přímé demokracie, jimiž jsou referendum, plebiscit, lidová iniciativa, petice a odvolání. Další dvě kapitoly se již zaměřují na situaci v České republice, a to nejprve obecně a následně s důrazem na komunální scénu. Snahy o zakotvení jednotlivých forem lze s různými výsledky spatřovat již od roku 1918, přičemž nové možnosti se objevily též se vstupem ČR do nadnárodních společenství. Stěžejním institutem ovšem stále zůstává místní referendum, jehož charakteristika popsána v práci kopíruje systematiku zákona. Je s podivem, že v současné době nejsou dostupná přesná data o vyhlášených místních referendech a jejich výsledcích. Závěry o fungování tohoto institutu v praxi jsou tedy zformulovány z evidence poskytnuté Ministerstvem vnitra, která i přesto, že není kompletním přehledem, představuje dostatečný základ pro výpočet hlavních statistických ukazatelů.

Čtvrtá kapitola nabízí srovnání modelů lokální přímé demokracie vybraných evropských států, přičemž právě komparací zjištěné informace byly spolu s vytyčenými nedostatky současné právní úpravy České republiky základem pro úvahy *de lege ferenda*.